

MODÜL

10

Mesleki Gelişim

Mevzuatı güvenilir kaynaklardan takip etmek ve meslek ahlaki ilkelerini günlük işte somut davranışa dönüştürmek.

3 konu slaytı · 1 soru

Mesleki bilgi kaynakları: güncel kalmak

Kanunu bilmemek mazeret değildir. "Bilmiyordum" demek sizi ne kazadan ne de cezadan kurtarır.

- > **Resmî Gazete:** Kanun ve yönetmeliklerin resmî metni. Güncel hâli mevzuat.gov.tr'de.
- > **UAB ve e-Devlet:** Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı duyuruları; SRC, U-ETDS ve yetki belgesi işlemleri.
- > **EGM, KGM, Meteoroloji:** Trafik kuralları ve istatistikler, yol durumu, hava uyarıları.
- > **Firma ve meslektaşlar:** İSG eğitimleri, şoför odaları ve dernekler; deneyimli meslektaşın paylaştığı bilgi.
- > **Örnek: kış lastiği:** 2025'te dönem 15 Kasım'a çekildi. Eski bilgiyle 1 Aralık'ı bekleyen şoför 2 hafta kurala aykırı yol yapar.
- > **Örnek: SRC ve yaş:** 2026 değişikliği: 66 yaşından sonra SRC, geçerli sağlık ve psikoteknik raporuyla 69 yaşına kadar kullanılabilir.

Kaynak: RG 04.10.2025/33037 · RG 29.01.2026/33152

Etik ve normlar

Etik (ahlak bilimi)

Doğru ile yanlışın inceleyen bilim. Meslek etiği, o mesleği yapanların uyduğu davranış ilkeleridir.

ÖRNEK Gece 02:00'de boş otoyolda, kimse görmüyorken bile hız sınırına uyan otobüs şoförü etik davranır.

Yazılı normlar

Devletin koyduğu hukuk kuralları: kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, yönetmelik. Uymamanın yaptırımını ceza ve belge iptalidir.

ÖRNEK Takograf kartını başkasına kullanırmak yasaktır; 2026 kuralıyla kart sahibinin de kullananın da SRC belgesi iptal edilir.

Yazısız normlar

Örf, âdet, gelenek, görgü ve ahlak kuralları. Yaptırımını toplumun tepkisi ve kınamasıdır.

ÖRNEK Rampada zorlanan tıra yol vermek, mola yerinde yaşlı yolcuya inişte yardım etmek. Yazılı değil, ama meslekte beklenen davranıştır.

Kaynak: Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yön. deę. (RG 29.01.2026)

Meslek ahlakının ilkeleri: şoför için anlamı

- > **Doğruluk:** Hasarı, gecikmeyi saklamadan bildirmek. Ör. manevrada sürttüğün direği firmaya kendin söylemek.
- > **Yasallık:** Kimse bakmıyorken de kurala uymak. Ör. müşteri acele etse de 4,5 saatin sonunda 45 dk mola vermek.
- > **Yeterlik:** İşin gerektirdiği belge ve bilgiye sahip olmak: doğru SRC türü, geçerli psikoteknik, ehliyet sınıfına uygun araç.
- > **Güvenilirlik:** Yüğü ve yolcuğu emanet bilmek. Ör. mühürlü konteynerin mührüne dokunmamak, yolcunun bagajına özen göstermek.
- > **Mesleğe bağlılık:** Eğitimlere katılmak, genç şoföre bildiğini öğretmek, mesleğin itibarını yolda ve terminalde korumak.

Kaynak: Karayolları Trafik Yönetmeliği md. 98/A

Değerlendirme sorusu 31

Aşağıdakilerden hangisi mesleki etik ilke değildir?

A Yasallık

B Yetersizlik

C Güvenilirlik

D Mesleğe bağlılık

Cevap B. Meslek etiğinin ilkesi yeterliktir: işin gerektirdiği bilgi, beceri ve belgeye sahip olmak. Yetersizlik bunun tam tersidir.